

Perhekeskustoimintamalli
Kehittämistyöryhmän tapaaminen
To 15.6.2017 klo 13.00-16.00
Tipotien sosiaali- ja terveysasema
Pirkanmaan LAPE Pippuri

Päivän ohjelma

1. Ajatuksia monitoimijaisesta yhteistyöstä
2. Kotitehtävän ("perhe Karvinen") purku pienryhmissä
3. Kokemusasiantuntija Laura Parviaisen puheenvuoro
4. Ryhmätöiden yhteenvedot ja keskustelua
5. Ajankohtaiset asiat
  - Syksyn suunnitelmat ja aikataulut
  - Alatyöryhmien tilanne
  - Ehdotus perhekeskuksen avainhenkilöistä
  - Hyvien käytäntöjen kyselyt
  - Kesäläksy
  - Palautetta kevään tapaamisista ja kehittämideoita syksyksi

Perhekeskus toimintamallin työpajat/työryhmät

Maakunnallinen perhekeskustoimintamalli -työryhmä

Keskeiset tehtävät, palvelujen verkosto, yhteistyörakenteet, organisointi ja johtaminen, yhteensovittaminen, toimintakulttuurin uudistaminen, toimintaperiaatteet.

Perhekeskuksen tehtäviä tukevat työpajat/työryhmät:

<p>Vanhemmuuden ja parisuhteen tuki</p> <p>Vastuuhenkilöt Tuovi Hakulinen ja Jukka Mäkelä</p>	<p>Eroauttamisen palveluilla kohti yhteistyövanhemmuutta</p> <p>Vastuuhenkilö Katrina Bildjuschkin</p>	<p>Avoimen kohtaamispaikan toiminnan mallintaminen</p> <p>Vastuuhenkilö Marjatta Kekkonen</p>	<p>Lähiuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyö</p> <p>Vastuuhenkilö Martta October</p>	<p>Näyttöön perustuva vanhemmuuden tuen työkalupakki</p> <p>THL:n vastuuhenkilö Päivi Santalahti / toimitus Suomen Mielenveysseura</p>	<p>Maahanmuuttaja- ja pakolaisperheiden tuki ja palvelut</p> <p>Vastuuhenkilö Minna Sinkkonen</p>	<p>Lasten ja perheiden varhainen apu, tuki ja hoito</p> <p>Toimitus ja vastuuhenkilö läsmenty</p>
---	--	---	--	--	---	---

Perhekeskuskysely maakunnan työn tukena

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

23.11.2015

Marjatta Kekkonen, erityisasiantuntija

2

Monitoimijainen yhteistyö

Monitoimijainen yhteistyö perhekeskustoimintamallissa

- Mitä tarkoittaa monta toimijaa? Monta ammattilaista? Eri alojen ammattilaisia?
- Mikä on asiakkaan/potilaan/vertaisen/läheisen rooli?
- Kuka on toimija? Mitä tekee toimija? Onko lapsi toimija? Entä vanhempi tai isovanhempi?
- Mitä on yhteistyö? Kasvotusten työskentelyä? Verkostopalavereja? Puhelinkonsultointia? Asiakirjojen vaihtoa ja toisen ammattilaisen laatimien asiakirjojen lukemista? Erilaisten näkemysten yhdistämistä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi?
- Tietojen vaihtoa vai aitoa vuoropuhelua?
- Tuloksena ammatillisten näkökulmien palapeli vai yhteinen synteesi?
- Mitä yhteistyö edellyttää? Työskennelläkö saman katon alla? Yhteinen johto? Yhteiset tiimirakenteet? Vai riittäisikö yhteinen toimintakulttuuri?

Monitoimijuuteen liittyviä määritelmiä

- Moniammatillinen
  - Liittyy asiantuntijuuteen ja eri ammattilaisten yhteistyöhön.
  - Erilaiset tiedon ja osaamisen näkökulmat yhdistyvät.
- Monialainen
  - Perustana asiakaslähtöisyys: monialaisuutta tarvitaan, kun asiakas tarvitsee samanaikaisesti monenlaista apua.
- Monitoimijainen
  - Lapsikeskeisyys, lapsi toimijana → yhdessä lapsen ja muiden toimijoiden kanssa rakennetaan ymmärrystä lapsen kokemasta todellisuudesta.
  - Asiakkaat ja muut ei-ammattilaiset toimivat yhteistyössä aktiivisina osapuolina.

Lähde: Petrelius ym. Kohti lapsikeskeistä ja kokonaisvaltaista lapsen tilanteen ja tuen tarpeiden arviointia. Teoksessa Petrelius ym. (toim.) Lapsen elämäntilanteen ja tuen tarpeiden lapsikeskeinen, monitoimijainen arviointi. Työpäpaperi 33/2016. THL, Helsinki.

Tiedon rakentaminen monitoimijaisesti

- Tiedon ja näkökulmien kokoamisen tavoitteena on tuottaa yhteinen, jaettu merkitys, joka on merkittävämpi kuin yhden yksittäisen asiantuntijan panos. (Karila&Nummenmaa 2001)
- Monitoimijaisuus on oman osaamisen, tiedon ja taitojen jakamista siten, että kaikkien yhteinen ymmärrys tarkasteltavasta asiasta syvenee. (Sirpa Tuomela-Jaskari 2016)
- Monitoimijainen yhteistyö on ”monen toimijan yhteistä työtä, joka tarkoittaa vanhempien ja lasten sekä heidän läheistensä, ammattilaisten sekä muiden mahdollisten osallisten yhteistä toimintaa, jolla tavoitellaan lapsen tai vanhempien auttamista ja aina lapsen hyvinvointia edistävää samansuuntaista työtä.” (Muukkonen 2016)

Lähteitä:

Erityis- ja vaativan tason palvelujen työpajaprosessin raportit. Osana Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa. Osa 1: Monitoimijainen arviointi. Työpaperi 26/2017. THL, Helsinki.

Kontio M 2010. Moniammatillinen yhteistyö. TUKEVA-hanke, Oulu.

Petrelius P ym. 2016. Kohti lapsikeskeistä ja kokonaisvaltaista lapsen tilanteen ja tuen tarpeiden arviointia. Teoksessa Petrelius P ym. (toim.) Lapsen elämäntilanteen ja tuen tarpeiden lapsikeskeinen, monitoimijainen arviointi. Työpaperi 33/2016. THL, Helsinki.

Moniammatillista yhteistyötä edistävät...

- Yhteistyön opettelu ja toistuvat kasvokkaiset kohtaamiset
- Luottamus
- Hyvä vuorovaikutus ja yhteishenki, kuuntelu- ja ilmaisutaidot, dialogisuus
- Jaettu visio ja tavoitteet, kokonaisuuksien ymmärtäminen
- Yhteinen kieli, käsitteet ja viitekehys
- Selkeä työnjako ja vastuiden määrittely
- Yhteisiä tapoja analysoida tietoa
- Oman tiedon näkyväksi tekeminen
- Toisten taitojen tunnistaminen ja arvostaminen
- Mahdollisuus reflektoida yhteistä työskentelyä ja mahdollisia konflikteja
- Yhteiset fyysiset tilat

Lähteitä:

Kontio M 2010. Moniammatillinen yhteistyö. TUKEVA-hanke, Oulu.

Petrelius P ym. 2016. Kohti lapsikeskeistä ja kokonaisvaltaista lapsen tilanteen ja tuen tarpeiden arviointia. Teoksessa Petrelius P ym. (toim.) Lapsen elämäntilanteen ja tuen tarpeiden lapsikeskeinen, monitoimijainen arviointi. Työpäperi 33/2016. THL, Helsinki.

Kotitehtävän purku

- Kotitehtävän purku kuudessa pienryhmässä 30 min
- Pienryhmien koonnit kahdessa ryhmässä klo 14-14.30
  - numerot 1,2,3 → luentosali
  - numerot 4,5,6 → Pispala-kabinetti
  - kumpikin ryhmä valitsee sihteerin → pääkohdat kirjataan fläpille tai koneelle
- Klo 14.30 kaikki takaisin luentosaliin
- Kysymyksiä:
  1. **Mitä lisäarvoa kukin toimija tuo asiakkaalle ja asiakasprosessiin?**
  2. **Millaisia esteitä tai kompastuskiviä on yhteistyössä ja miten perhekeskustoimintamalli konkreettisesti tukisi saumatonta yhteistyötä?**
  3. Millaista eri toimijoiden yhteistä työtä tämän asiakasperheen kohdalla tarvitaan?
  4. Kuka ohjaa/johtaa prosessia missäkin vaiheessa?
  5. Miten vahvistetaan perheenjäsenten osallisuutta palveluprosessin eri vaiheissa?

Ajankohtaiset asiat

Syksyn suunnitelma ja aikataulut

- Alatyöryhmät aloittavat työskentelyn elokuussa
- Pilottien suunnittelu käynnistyy ja projektikoordinaattorit kiertävät kunnissa syksyn aikana
- Perhekeskustoimintamallin ensimmäinen versio valmis 31.10. mennessä
- Kehittämistyöryhmän jäsenet toimivat osana oman kuntansa LAPE-ryhmää
- Kehittämistyöryhmän tapaamiset ja teemat (muutokset mahdollisia):
  - Tiistai 15.8.2017 klo 13-16 Tipotien luentosali, teemana palvelupolut, rakenteet ja pilotit
  - Huom! 20.9. iso kehittämistyöryhmä ei kokoonnu, mutta kohtaamispaikan ja perhekeskustoimintamallin alatyöryhmien tapaaminen on
  - Torstai 26.10.2017 klo 9-12, vertikaalinen integraatio, mukana myös erityis- ja vaativan tason palveluiden projektikoordinaattorit
  - Tiistai 28.11.2017 klo 13-16, varhaiskasvatus ja koulu osana perhekeskusmallia
  - Tiistai 12.12.2017 klo 13-16, vanhemmuuden tuki ja työkalupakki

Alatyöryhmien tilanne

- Digitalisaatio
- Kohtaamispaikka
- Perhekeskustoimintamalli
- Ennaltaehkäisevä väkivaltatyö
- Monitoimijainen arviointi

Ehdotus perhekeskustoiminnan avainhenkilöistä

- Jokaiselle alueelle 2-3 henkilöä, jotka tietävät laaja-alaisesti perhekeskustoiminnasta
  - *paikallista vahvempaa osaamista*
  - *motivointi, mentorointi*
  - *avainhenkilön tehtävä nostaa asiakkaiden tarpeet ja ilmiöt esille*
  - *palveluohjaus*
- Koulutusta ja osaamisen jakamista
  - *mahdollisuus nostaa esiin ajankohtaisia ilmiöitä*
  - *kohtaamiset vahvistavat verkoston toimintaa*

Hyvien käytäntöjen kyselyt

- Hyvien käytäntöjen kysely lähtenyt kuntien LAPE-ryhmiin. Vastaukset 31.8.2017 mennessä.
- Hyviä käytäntöjä kerätään myös järjestöiltä, seurakunnilta ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Vastausaikaa 31.8.2017 asti. Linkkiä kannattaa jakaa laajasti eteenpäin: <https://fi.research.net/r/Lape>

Perhekeskustoimintamallin kesäläksy

Mitä perhekeskustoimintamalli omassa kunnassanne/järjestössänne/seurakunnassanne voisi tarkoittaa?

Miltä osin haluaisitte pilotoida mallia kunnassanne

(esim. kohtaamispaikka, yhteistyökäytännöt tiettyjen ikäryhmien/erityisryhmien/palvelujen yhdyspintojen kohdalla, monitoimijainen arviointi, ennaltaehkäisevä väkivaltatyö, koko kokonaisuus...)

Keskustelkaa kysymyksistä organisaatiossanne/yksikössänne/tiimissänne ja kuntanne lape-ryhmässä.

Vastaukset lähetetään 15.8. mennessä: maria.antikainen@valkeakoski.fi.

Palaute

- Mikä on toiminut hyvin? Mistä on ollut hyötyä sinulle/organisaatiollesi/Lapen tavoitteiden saavuttamiseksi?
- Toiveita ja kehittämissuhteita jatkotyöskentelyn suhteen?

Yhteystiedot

**Perhekeskustoimintamallin projektikoordinaattorit
Pirkanmaan Lapsi- ja perhepalveluiden kehittäminen - PIPPURI**

**Maria Antikainen
(lomalla 10.7.-6.8.)
Puh. 040 335 7688**

maria.antikainen@valkeakoski.fi

**Jaana Koivisto
(lomalla 3.7.-30.7.)
Puh. 040 133 4249**

jaana.koivisto@nokiankaupunki.fi

**Päivi Viitanen-Marchegiano
(lomalla 3.7.-6.8.)
Puh. 040 639 7358**

paivi.viitanen-marchegiano@tampere.fi